

Nr 5.

Av herr Andersson, Elon, m. fl., om sänkning av tilläggsskatten å bensin och vissa brännoljor.

Genom beslut av 1948 års riksdag infördes en skärpning av skatten å drivmedel för motorfordon med 27 öre per liter bensin och 20 öre per liter brännolja.

Denna och andra skärpningar i de indirekta skatterna tillkommo för att i då rådande inflationsläge begränsa köpkraften och åstadkomma en väsentlig överbalansering av driftbudgeten i syfte att bidra till ett återställande av den samhällsekonomiska balansen.

Olägenheterna av den skärpta skatten å drivmedel för motorfordon ha varit många och kännbara för vårt trafikväsende och då särskilt för landsbygden. Skatteskarpningsens tillfälliga natur har starkt understrukits av riksdagen och senast vid 1949 års riksdag, när beslut fattades om skattens uttagande även under budgetåret 1949/50.

Frågan om de extra konsumtionsskatternas fortbestånd har behandlats av 1949 års skatteutredning, som i sitt betänkande av den 10 december 1949 uttalade följande:

»Främst med hänsyn till att tilläggsskatten på bensin och brännoljor i stor utsträckning drabba den oundgängliga konsumtionen finner utredningen, att en väsentlig sänkning av dessa skatter bör företagas, så snart förhållandena det medgiva. Utredningen föreslår, att en sådan nedsättning tekniskt genomföres på det sätt, att tilläggsskatterna helt avvecklas och de ordinarie skatterna på drivmedlen i stället höjas. Utredningen har övervägt olika alternativ för en dylik höjning och stannat för att föreslå, att skatten på bensin höjes från nuvarande 18 öre till 25 öre och på brännolja från nuvarande 14 öre till 20 öre.»

Innebörden av dessa förslag är sålunda att nu utgående skatter å bensin och brännolja föreslås sänkta med 20 resp. 14 öre per liter. Det förhållandet att utredningen icke föreslår sänkning fullt upp till storleken av tilläggsskatten är föranlett av önskemålet att ökade medel ställas till förfogande för underhåll och förbättring av vägväsendet. Vi biträda utredningens förslag till en väsentlig sänkning av drivmedelsskatten. De förhållanden som motiverade den extra drivmedelsskattens införande ha i väsentlig mån förändrats. Ett budgetöverskott erfordras icke i samma utsträckning som hittills. Trots detta föreslås i statsverkspropositionen ej någon avveckling av den tillfälliga drivmedelsskatten. Departementschefen utgår från att nuvarande drivmedelsskatt kommer att bestå under hela nästa budgetår och

sträcker sig ej längre än till ett uttalande att »om utvecklingen går i sådan riktning att möjligheter till en sänkning av skatten visa sig föreligga, frågan upptages till förnyad omprövning». Vi anse emellertid att en skattelättnad på detta område är så angelägen, att den bör träda i kraft senast den 1 juli 1950.

I statsverkspropositionen synes förbrukningen av bensin för budgetåret 1950/51 vara beräknad till ca 900 000 kbm. Vid en skattesänkning av 20 öre nedgå skatteintäkterna med 180 milj. kr. Den genom skattesänkningen inträdande konsumtionsökningen är svår att ange men skulle, uppskattad till 10 à 20 %, å andra sidan medföra en ökning av skatteintäkterna med 25 à 50 milj. kr. Om vidare korrigerung göres med hänsyn till bensinförbrukningen i statens fordon och hänsyn tages till sänkningen av skatten å brännolja, framkommer som slutresultat att skattesänkingsförslaget torde leda till en minskning av intäkterna med 115 à 140 milj. kr. per budgetår.

Vid föreslagen skattesänkning bli de inflytande drivmedels- och fordons-skatterna ändå väl tillräckliga för täckande av de i utgiftsstaten för nästa budgetår upptagna kostnaderna för vägväsendet. Sänkningen av drivmedels-skatten förutsätta vi skall slå igenom i konsumentpriserna. Skattelättnaderna komma då att verka sänkande på den allmänna kostnadsnivån och därigenom minska behovet av subventioner. Den verkliga nettobelastningen på budgeten blir härigenom mindre än den redovisade direkta nedgången i skatteintäkterna. Med hänsyn till bilismens stora betydelse för näringslivet har man rätt att vänta att den föreslagna betydande minskningen av bensinskatten kommer att utöva ett gynnsamt inflytande på vårt ekonomiska liv och genom sina kostnadssänkande verkningar i viss mån underlätta en ökning av exporten.

På grund av de förbättringar som inträtt under senaste tid i vårt valutaläge synas de valutamässiga synpunkterna inte behöva inge några större betänkligheter mot skattesänkningen.

På grund av vad ovan anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta att senast den 1 juli 1950 sänka tilläggsskatten å bensin med 20 öre samt att senast från samma datum sänka tilläggsskatten å vissa fördrivande av automobil använda brännoljor med 14 öre.

Stockholm den 12 januari 1950.

Elon Andersson.

John Bergvall.

E. A. Lindblom.

Å. Holmbäck.